

FOAIA POPORULUI

CEA MAI VECHIE FOAIE POPORALĂ, INFIINȚATĂ ÎN ANUL 1892

Se pare în fiecare Duminică
sub direcția unui comitet
publicația în Reg. Publ. la Tribunalul Sibiu sub Nr. 67-1943.

Organ al Asociațiunii „Astra”

Redactor responsabil: Nic. Nicoară-Dobârceanu

Redacția și Administrația:
SIBIU, Str. Șaguna 6. Telefon 83/A

Taxa poștală plătită în numerar, conform aprobării Nr. 96.646/1943

Istoria va judeca

Cei cari au deslănțuit războiul sălbatic de azi, s'au schimbat în câmp de ucidere și distrugere numai fronturile de luptă, ci tot cuprinsul țărilor în spatele fronturilor, cu toată populația pacinică lipsită de apărare, nu se mai gândesc și nu se mai tem de judecata istoriei. Ei urmăresc într-o neînșelătoare și spaimă, pentru ca neamurile înfricoșate să cadă în genunchi, la pământ, și să-și ceară iertare dela cei ce trimit bombardierele ucigătoare la mii de km. și ceară iertare că trăiesc și vor să trăiască în libertate în țărișoarele lor, și să intre în robia celor războinici.

Dar, omul nu cade în genunchi decât în fața Dumnezeului atotputernicului și omul creștin a înțeles să nu se roage de iertare decât lui Dumnezeu căruia i-a greșit, nu omului sau poporului căruia i-a greșit cu nimica. Și omul, până mai are răbdare, nu-și bagă grumazul în jug.

Cei cari ne atacă din văzduh, dela înălțimi de peste șapte mii de metri, sunt și ei oameni, și mulți sunt ei creștini, și știu și ei că omul nu se închină decât lui Dumnezeu.

Decât că ei, ca și aceia cari le poruncesc să moară moartea din văzduh, nu mai au nici o teamă de judecata istoriei care-i va condamna, nici pedeapsa lui Dumnezeu, care-i va ajunge cu siguranță. Ei se închină vișelului de aur, și pentru el sunt gata pentru orice blestemăție. Aviatorii lor iau mie de dolari pentru un sbor, ceea ce azi este un milion de lei, după douăzeci de bombardamente se duc în civilie, ca milionari, cu pensie la stat pe toată viața. Cei cari îi trimit la distrugeri, — anglo-americanii, — au aproape tot aurul lumii în mâna lor, ei vor cât mai multe distrugerii pentru că după război toate țările distruse să ia împrumut dela ei, să capete dobânzi mari, să-și sporească bogățiile.

Războiul sălbatic de azi s'a schimbat într-o afacere comercială de către cei ce se închină lui de aur.

Dar anii omenirii nu se sfârșesc cu războiul îndurat de azi, deși sunt atâtea semne apocaliptice. Nu! Omenirea va trăi mai departe, după ce Dumnezeu va judeca neamurile, după moartea și distrugerea ce au semănat, și după binele ce l-au făcut și-l pot face încă pe pământ. Și judecata Lui, și judecata istoriei. Căci istoria nu iese din cărțile celui Atotputernic. Și atunci se va ști pe ce de ani ce a făcut barbaria unei omeniri fără Dumnezeu, și cine au fost călăii ei azi.

PELUL „ASTREI” PENTRU CINSTIREA ZILEI DE 25 MAI

La 25 Mai se împlineste o jumătate de veac de la senința dela Cluj în marele proces al Memorandului. Oricât de cumplită ar fi furtuna războiului, și a cutropit părți însemnate din cuprinsul țării, a spus bunuri și cămine și a pus pe drumuri mii de de-ai noștri, nu putem trece peste această dată și să ne amintim de semnificația ei și de acțiunile au înscris-o cu litere neperitoare în istoria noastră. Pentru că un neam a cerut respectarea celor mai fundamentale drepturi la existența națională, reprezentată de el și de guvernul magi iar în fața războinilor, înfierați cu grele insulte și condamnări, îndreptați în închisori. Odioasa sentință dela Cluj n'a avut însă conștiința de drept a neamului nostru, ci l'atârnat-o și mai mult și a înrădăcinat-o în conștiințele populare. Acesta a fost unul din cele mai necuvântate rezultate ale istoricului proces. El n'a avut însă singurul Prin indignarea pe care a trezit-o

IN AJUTORUL OSTIRII

— Un nou împrumut intern —

Războiul, cu una din aripile sale, se poartă iar pe pământul slânt al Patriei noastre, pe moșia însângerată de atâtea ori în zbuciumatul nostru trecut. dar apărată și mântuită mereu de un neam mic, însă mare prin credința în Dumnezeu și vitejia lui străbună. Războiul, nedorit și nepornit de noi, nu ne cruță nici de data aceasta dela nicio jertfă. Cea mai prețioasă și cea mai greu de vindecat este desigur jertfa vieții fiilor și soțiilor noștri, cari cad cu arma în mână pentru apărarea hotarelor și a moșiei tuturor românilor, la care avem dreptul din însăși voința lui Dumnezeu și legile Lui preasfinte și neschimbătoase.

Dar, războiul cere bani și iar bani. Sunt de lipsă arme și muniții, mașini de război moderne, pentru a cruța tot mai multe vieți de soldați, pentru că cei cu cari suntem siliți din nou să luptăm, sunt înarmați până în dinți. Popoarele mari și cari stăpânesc averi uriașe, le este ușor să fabrice armament modern, din prisosul bogăției lor. Noi trebuie să le fabricăm sau să le cumpărăm din sărăcia noastră. Englezii și americanii cheltuiesc cu războiul într-o zi mai mult decât tot ce am cheltuit noi din 1941 și până azi. Și ce am cheltuit am dat din puținul nostru, dar cu inima întreagă.

Acum stăpânirea a pornit un nou împrumut intern, adică dela fiecare din noi, obligând prin lege pe toți locuitorii țării să dea anumite sume ca împrumut, fiecare după venitul ce-l are, dar așa că nimeni să nu rămână fără contribuția lui. Salariații publici și particularii, de-o pildă, trebuie să dea ca și pensionarii, cari au mai mult de șase sau patru mii lunar salar și pensie, suma ce li s'ar cuveni pe luna Mai.

Împrumutul e făcut pe zece ani, și aduce o dobândă anuală de 4 la sută. Din al șaselea an începe a se replăti prin tragerea la sorți a titlurilor de împrumut și în ultimii cinci ani vor fi toate replătite.

Împrumutul se face pentru a rămânea bunul nostru la valoarea lui de azi, pentru a nu se scoate bani noi fără acoperirea cerută, ceea ce ar produce „inflație”, adică bani mulți în valoare scăzută, ca putere de cumpărare. Jertfa ce ni se cere să o aducem cu toții cu dragă inimă, căci pentru noi și Tară, pentru armata noastră o aducem, și pentru că să nu fim tot noi păgubiți, prin banii noi ce s'ar face fără acoperirea de lipsă.

PILDA ALTORA

Și azi și după război lipsurile de tot felul vor fi mereu mari, un lung șir de ani, pentru că bunurile și materialele ce s'au prăpădit vor trebui puse la loc. Lucrul de căpetenie la care trebuie să ne gândim cu toții de pe acum este nu numai o hărnicie și o cruțare sporită, ci mai ales să nu pierdem nimic din câștigul muncii noastre, pentru că vom avea lipsă tot mai mare de bani. După cum e păcat să lași spicele de grâu, după sciere sau coasă, neadunate din miriști, prețuind și cel din urmă bob de grâu, căci fiecare a rodit din darul lui Dumnezeu și munca noastră, tot așa de păcat este să aduni în

punga ta tot prețul produselor tale, tot câștigul tău, fie că vinzi, fie că cumperi.

Iar pentru acest scop principal al cruțării cu orice preț al câștigului tău, cooperativele de vindere și cumpărare sunt cel mai puternic și folositor mijloc. Nu numai pentru că dela cooperative cumperi mai ieftin, și lor le vinzi mai cu bun preț — căci lipsesc mijlocitorii, sa sarii — ci pentru că venitul curat ce-l realizează tot felul de cooperative, se împarte iarăși membrilor lor.

Am văzut ce mari bogății rămân în mâinile producătorilor finlandezi prin cooperativele ce le au, și de vânzare și de cumpărare, prin tovărășiile ce au umplut ca o rețea toată țara lor.

Dacă ei, și alte neamuri, ca belgienii, olandezii, germanii, elveții — au reușit să nu-și risipească câștigul muncii lor prin cooperație, pentru ce nu am putea ajunge și noi Românii la același rezultat? Nu suntem nici mai proști, ni i mai necinstiți ca alte popoare.

Dacă în toată vremea cooperativele s'au dovedit folositoare, cu atât mai mult sunt ele azi în vremea războiului, când specula mijlocitorilor în vânzare și cumpărare e atât de mare, și după război când lipsurile vor fi tot mai mari și fi care ban din câștigul muncii noastre va trebui cruțat și legat cu zece noduri.

Pilda altor neamuri trebuie să ne însuflețească și pe noi pentru primirea formelor celor mai potrivite în economia și agricultura de azi.

„Carele ești în ceriuri...”

Mântuitorul ne-a învățat că Tatăl nostru cel cereșc, Dumnezeu, locuiește în ceriuri, în deosebire de părinții noștri cei trupești cari sunt cu noi pe pământ. Nu trebuie să ni-L inchipuim însă pe Dumnezeu ca pe cineva care stă într'un loc anumit, cum locuim noi într'o casă, sau ședem pe un scaun. Cuvintele „carele ești în ceriuri” vor să spună că Dumnezeu locuiește sau se atle în fericire nemărginită. „Ceriurile”, „împărăția ceriurilor” înseamnă fericirea vecinică, în care Domnul Hristos ne-a tăcut o ednici să între și creștinii cari în viață merg pe urmele Lui.

Am auzit și dela oameni învățați vorba aceasta nesăbuită și prostescă, și anume, că ei n'ar dori să ajungă „în ceriuri”, unde „șade” și Dumnezeu Tatăl, unde „șade” și Dumnezeu-Fiul, de-a dreapta Tatălui. Ce fericire poate fi aceasta, zic ei nepricepuții, ca să șezi o vecinicie pe un scaun?

Noi creștinii știm că vorbele din Simbolul Credinței: „Și s'a suit la ceriu, și șade de-a dreapta Tatălui” vor să spună că Mântuitorul după ce a răscumpărat omenirea și a înviat din morți, s'a înălțat la „ceriu”, adică a intrat din nou în mărirea și fericirea pe care a avut-o din vecinicie, iar a șede de-a dreapta Tatălui, atâta înseamnă: că Domnul Isus, nu numai că Dumnezeu adevărat ci și ca om adevărat, se bucură după înălțarea la cer de cinstirea cea mai desăvârșită. Căci a pune pe cineva la dreapta înseamnă după obiceiul nostru omenesc, a da cuiva toată cinstea cuvenită.

Deci Tatăl nostru Dumnezeu petrece în „fericire nemărginită”, nu într'un loc anume, căci pe Dumnezeu nu-L poate cuprinde nici un loc, nici pământul, nici ceriul, nici văzduhul, căci toate acestea sunt lucrurile mânilor Sale. Noi știm din catehism adevărul că: Dumnezeu ca Spirit nemărginit e pretutindenea de față, că deși nu-L putem vedea, nu ne putem ascunde nicăieri dela fața Lui, că El ne vede, ne știe, e lângă noi în fiecare clipă, și că ne cunoaște și gândurile cele mai ascunse.

Deaceia când ne rugăm nu trebuie să ni-L inchipuim pe Dumnezeu departe, în înălțimi neajunse, ci lângă noi, mereu în fericirea lui vecinică, gata să ne asculte rugăciunea și să ne tacă și pe noi fericiți. Cum spune Psalmistul, El e în ceriu și pe pământ și pretutindenea, în aceeași vreme. Gândul nostru se poate atinge ușor, dacă ne rugăm cu umilință și cu dragoste. El e vecinic cu noi, dar nu-L simțim numai când ne rugăm din inimă curată, El fiind preafericit și însuși izvorul fericirii, ne poate ajuta și ne poate face fericiți în fiecare clipă, căci El este Tatăl nostru preabun.

Părintele Ion

Buturuga mică răstoarnă carul mare

Marele Sultan Baiazid Fulgerul, care, la începutul împărăției turcești în Europa, cuprinsese tot ținutul de miazăzi de Dunăre, voi să cucerească și țara românească, unde stăpânea pe aceea vreme Mircea cel Bătrân. Domnul Munteniei a încercat să-l înduplece pe Sultan să-i dea Țării românești pace, și să se reîntoarcă dela Dunăre. Dar mândrul și increzutul Baiazid nu a vrut. Când a câștigat atâta lume, împărăție, cum să se împiedice de un moșneag?

Se știe că Turcii au fost învinși atunci de Mircea cel Bătrân.

Istoria se repetă azi. Colosul rusesc ne strigă iar: cum vreți voi românii să împiedecați oștirile sovietice cu... „carul cu boi?”, față de tancurile noastre?

Adevărat că, cu carul cu boi, nu poți merge repede ca și cu un camion plin de muniție.

Puterea armelor se știe ce este, și toate neamurile în luptă se străduiesc să aibă arme bune.

Dar cecece nu știa Baiazid și ce se pare că nu vor să știe nici bolșevicii, este că uneori „butu-

Calendarul săptămânii Luna Mai

Dum. Slăbănogului	După Pent.	VREMEA (După calendarul pe 140 de ani)
Luni	8 † Ev. Ioan	1—4 bine, 5 nor, 6—7 noaptea frig, 8-11 bine.
Marți	9 Pr. Isaia	12 ploaie, 13—19 mestecat, 20 bine și cald,
Merc.	10 Aniv. Independ.	21—24 ploaie, frig și vânt, 25 bine, 26 ploaie mare și grindină, 27 nor, 28—30 senin, 31 ploaie.
Joi	11 M. Mochie	
Vineri	12 Epifanie	
Sâmb.	13 Muc. Glich.	
Dum.	14 M. Isidor	

Dumineca Samaritencei. După Pent.

DESPĂRTĂMINTELE NOASTRE LA LUCRU

Din Draguș-Făgăraș

În comuna Drăguș au funcționat și anul acesta două școli țărănești (de băieți și fete).

Zilele trecute a avut loc serbare de închiderea cursurilor acelor școli, cu 20 elevi și 23 de elevi, între vârsta de 16—18 ani, prin desfășurarea unui frumos program. D. director Vasile Damian, a arătat realizări obținute printr-o înțeleaptă conducere și colaborare strânsă între profesorii și profesorele acestei școli, neuitând nici munca fără preget a maestrului de lucrări practice Dumitru Gușeală, vădită în expoziția vizuală după terminarea programului așa zis artistic.

Școala este numai în al doilea an de funcționare și ea a prins rădăcini adânci în viața culturală și economică a acestei sat, îmbrățișat cu atâta interes și căldură în câteva veri consecutive de monograhștii d-lui prof. D. Gusti.

Sala cea mare a Căminului Cultural a fost arhiplină de săteni și sătence cari prindeau cu atenție încordată tot ce se cuvântă și se producea pe scena Căminului reconstruită de elevi cu un gust cores-punzător cerințelor.

Cuvântările d-lui inspector școlar pensionar G. Codrea și a d-lui ing. Grigorie Scridon, director al Camerei Agricole Făgăraș, au contribuit la mulțirea cunoștințele.

S'a evidențiat în toată manifestarea că nicăieri nu este mai mare nevoie de asemenea școli decât în acest sat cu productivitate agricolă limitată și cu un popor atât de dornic de înaintare, prin muncă nepregetată și dărză.

La finele programului s'au distribuit sârguitorilor elevi și eleve premii în bani și pomișori dăruiti de către Direcțiunea Camerei Agricole, care recunoscând și ea hărnicia drăgușenilor, nutrește un viu interes față de nevoile lor economice, iar d. director Damian a adus mulțumiri călduroase tuturor factorilor care au sprijinit într'un fel sau altul activitatea acestei școli.

S'a vizitat apoi expoziția de lucrări practice a băieților într'un local puțin încăpător dar îmbăcșit de lucrări de ale elevilor, ca: coșnițe sistematice, juguri, cadre de răsadnițe, roate, dricuri de car, du-apuri, etc. etc., făcute cu destulă îndămnare și măestrie.

Fetelor li s'a prezentat o frumoasă mașină de cusut, cumpărată din darul, Casei Școalelor. Sorbea cu ochii unelele prețioasă, și din fețele lor li se putea ceti dorința mare de a învăța meșteșugul cât cât mai curând.

ruga mică răstoarnă carul mare”. Că dreptatea e mai tare, până la urmă, decât armele.

Sau cum a spus cronicarul: multe neamuri mari și hrăpărețe s'au lăcomit la pământul românesc, dar până acum tuturor li s'a oprit în grmaz. Deocamdată vedem că „buturuga mică” a oprit tăvălugul rusesc. Cînstete armatei române!

Puterile iadului

Mântuitorul a spus despre Biserica creștină întemeiată de El că „porțile iadului” nu se vor învinge. „Porțile”, adică puterile iadului. Și vedem că de două mii de ani aproape. Biserica s'a adevărit cea mai puternică așezare, deși mulți dușmani au încercat să o dărâme.

Dar nu numai Biserica Domnului e vecinică, ci și adevărurile și poruncile Mântuitorului cuprinse în Evanghelia Lui. El a spus: cerul și pământul vor trece, dar cuvintele mele nu vor trece.”

DIN SFATURILE DOCTORULUI IOSIP

Disenteria

(Urdinarea cu sânge, Pânticăria cu sânge)

Disenteria este o boală destul de grea și iverște des mai ales în timpul verii.

Boala este pricinuită de niște germeni bac-terici după numele celor ce i-au descoperit: bacterii Flexner, Shiga și His. Acești bacili se găsesc în număr foarte mare în scaunul bolnavilor, deși ei se răspândesc prin ajutorul muștelor sau prin aerul și apa. Boala este pricinuită de niște germeni bac-terici după numele celor ce i-au descoperit: bacterii Flexner, Shiga și His. Acești bacili se găsesc în număr foarte mare în scaunul bolnavilor, deși ei se răspândesc prin ajutorul muștelor sau prin aerul și apa. Boala este pricinuită de niște germeni bac-terici după numele celor ce i-au descoperit: bacterii Flexner, Shiga și His. Acești bacili se găsesc în număr foarte mare în scaunul bolnavilor, deși ei se răspândesc prin ajutorul muștelor sau prin aerul și apa.

Disenteria se poate lua la orșicine, mai ușor și imbolnăvesc însă, cei ce trăesc îngrămădiți și în condiții de curățenie.

Boala începe de obicei deodată, pe neașteptat, cu dureri mari în pântece, cu urdinarea deas-ferbinte de 38-39 grade. Bolnavii sunt cuprinși de strânsori și dureri grele (cârcei) în pântece și în zona de a eși foarte des afară, cu scaunul. Durerii îi îndeamnă la opinteli mari, scaunul este însă foarte puțin, are miros de carne crudă și se compune nu din o materie ca flegma, sau mucii și este amestecat cu sânge.

Trebuința de a eși afară, este tot mai mare uneori bolnavul este tot la câte o jumătate de oră și totdeauna este cuprins de sgârșiri și dureri șietoare în pântece. Polta de mâncare pierdută și vărsire, bolnavii slăbesc foarte iute, li se lungă fața, li se scufundă ochii în orbite, au mereu fierbinte și se plâng de sete mare.

Starea aceasta grea ține, de regulă, câteva zile (4-6), când durerile încep să vină mai rar, iar febra încă se răresc, iar fierbințeala scade treptat. Deodată cu aceasta și scaunul se schimbă, el devine mai încheșat și se golește mai ușor și mai des.

În unele cazuri boala se prelungește la câteva săptămâni, iar alteori, în loc de ușurare, boala întetește, bolnavii slăbesc până la piele și oase și se răcesc mâinile și picioarele și în cele din urmă se prăpădesc.

Se întâmplă uneori, că în decursul bolii se urcă încheeturile, mai ales genunchii și în astfel de cazuri boala se prelungește mult și se vindecă anevoios.

Bolnavul de disenterie trebuie separat (izolat) de către cei sănătoși, iar lucrurile cu cari el a atins (vase, linguri, albituri de pat, rufărie) trebuie bine dezinfectate. O grijă deosebită trebuie să avem față de scaunul bolnavilor, pe care îl des-tertam cu lapte de var, iar muștele le stărpim cu orice mijloc ne stă la îndemână. Un bun leac contra muștelor este uleiul de recină, la care puțim să adăugăm nițel zahăr și 2-3 picături ulei de croton. Muștele cari gustă din această mâncare, mor îndată.

La orice bolnav de disenterie vom chema imediat doctorul și vom urma întru toate prescripțiunile lui. Bolnavul trebuie ținut în cea mai bună curățenie și va urma o dietă strictă după prescripțiunile medicului și după putință va primi injecții ser în contra disenteriei, care de cele mai multe ori aduce vindecarea neîntârziată.

Intre aceste „cuvinte” care nu vor trece de timpurile acestea: „Cel ce scoate sabia, de sabia va peri”. Dreptatea va birui, împotriva puterii, împotriva răului. „Porțile iadului”, cu toți cei puși în slujba lor, nu vor cădea până la urmă, și dreptatea sa rămâne în picioare.

Deaceia neamul nostru creștinesc rămânem azi tare în credință. El nu a scos sabia, împotriva nimănui; el își apără dreptatea amenințată de

AGRICULTURA - ECONOMIE - GOSPODARIE

Sărbătoarea arborilor și a pomilor

Sădiți pomi și pomi sădiți.
Copilași harnici și iubiți.

Arbore și pom sunt plante mari, cu rădăcinile, trunchiul și ramurile lemnoase.

Arborii cresc în păduri: aici înfrunzesc, înfloresc, fructesc și se înmulțesc.

Pomii cresc în preajma locuințelor: îi îngrijește gospodăria și le folosește fructele pentru hrană.

Despre arbori și pomi se vorbește și în Biblie. În mijlocul grădinii Raiului este arborele vieții și pomul științei, binelui și răului. Raiul e plin de pomi și o frumusețe mare și pot intra aici numai sufletele dreptilor.

Atât numele de arbore cât și cel de pom le poartă ca nume de familie. Hatmanul Luca Arbore a fost sfetnic a lui Ștefan cel Mare. Iar porecla de pom e destul de cunoscută.

Arborele se mai numește și copac. În proverbe copacul e des amintit:

„Copacul cu rădăcini adânci, nu se teme de urturi”.

„Tot copacul dela rădăcină se usucă, dar întâi frunzele se văd uscate”.

Nu-i tot una copac și pom. Salcia e copac dar nu e pom. „Nici salcia pom, nici mojiul om”.

Plopul asemenea nu e pom ci numai copac.

„Este destul de mare, dar pe dânsul poame nu are”.

Pomul face poame, copacul însă nu.

„Tot pomul bun, poame bune face”.

„După poame se cunoaște pomul, după fapte omul”.

„Poama bună nu se cunoaște după față ci după călăuză”.

„Poama din urmă e cea mai bună”.

Poamele se mai numesc și rod și roadă.

„Ca pomul să dea rod, trebuie curățit de uscături”.

„La pomul care nu rodește nicio potecă nu se vede”.

Dacă pomul n'are roadă, nimeni în el nu aruncă cu piatră”.

„Se cunoaște pomul după roadă și omul după mintea neroadă”.

Între om și pom este strânsă legătură. Pentru a vă arăta că frumusețea e trecătoare, se zice: „că floarea la pom e frumusețea la om”.

Marea dragoste pe care o avem față de copaci și de pomi se vede și din numirile pe cari le dăm: copăcel, arborel, arboraș, pomușor, pomuț, pmuleț. Aceste numiri nu arată micime sau dispreț, ci dragoste, gingășie, duioșie și desmerdere.

Anul îl asemănăm cu un copac cu douăsprezece crengi. Voinicii sunt asemenați tot cu copacii. „Inalți ca un copac”.

În numărul viitor: „Despre alte însușiri ale pomilor”.

Ion Popu-Câmpeanu

Curățirea semințelor

Astăzi vă vom spune cum se face, în vederea însămânțărilor, curățirea semințelor și proba de încolțire.

Curățirea semințelor. O sămânță oricât de bună ar fi, trebuie curățată înainte de a o pune în pământ. Prin curățire se înlătură boabele ușoare, cari nu încolțesc; se aleg boabele mai mari și mai frumoase, cari dau plante puternice și sănătoase și se înlătură semințele de burueni.

Grâul se curăță la trior și la selector. Sunt trioare care curăță și orzul, alegându-l pe calități. Ovăzul, mazărea, mazăricea, fasolea, inul, se curăță la vânturătoare. Dacă avem cantități mici de sămânță, le putem curăți cu mâna; de obicei mazărea și fasolea de sămânță se aleg cu mâna, bob cu bob.

Despre alegerea porumbului de sămânță vă vom vorbi la timp,

Posta Administrației

Ioan C. Puțan: Calendarul reclamat vi s-a trimis la timp. Cercetați la poștă. Foaiă o trimitem numai aceluia cari sunt în regulă cu plata abonamentului.

Lazar Zbârneiciu, inv. pens: Abonamentul dvs. este plătit până la 1 Mai 1945.

George Talabă: Am primit Lei 500. Abonamentul Dvs. este achitat până la 1 Mai 1944.

Botaș Teodor: Abonamentul Dvs. începe cu 1 Mai 1943 și este achitat până la 1 Mai 1944.

Andrieș Ion: Dela noi calendarul s'a trimis la timp.

Anghel Bedea: Am primit poștala Dvs. Aveți dreptate. Abonamentul Dvs. este achitat până la 10 Febr. 1945.

Petrovici Nicolae Docea: Am primit poștala Dvs. Noi v'am trimis la timp Calendarul plătit și unui din partea foi neplătit, încă la 14 Ianuarie.

Jumanca I. Constantin: În ce privește Soc. de Agricultură, vă rugăm a vă adresa d. Dorobanțiu, Gara Turnișor jud. Sibiu, care vă dă orice lămurire. Am primit suma de lei 400 pentru care vă mulțumim. Ați fost și publicați, dar nu ați observat.

Bazil Hațieganu: Foaiă Nr. 16 și 17 vi sa trimis regulat dela noi. Foaiă nu să sistează ci vă merge în mod regulat fiecărui abonant care a plătit. Fără plată nu mai trimitem nimănui. Abonamentul Dvs. fiind scadent la 1 Mai vă rugăm a reînnoi abonamentul. Numărul 16 și 17 vi l-am trimis din nou.

Faur Alexandru, și Garna Ursu: Abonamentele Dvs. sunt plătite până la 1 Mai 1944. Vă rugăm a ne trimite abonamentul pe anul curent pentru a nu vă sistă foaiă. Trimitem numai la cei cari au plătit înainte.

Dr. S. Cerghizan, medic: Foaiă vă merge dela 1 Mai 1943. Ați achitat lei 100, pentru a fi în regulă până la 1 Mai 1944. Mai avem de primit lei 400, plus lei 500 pe un an înainte. Vă mulțumim.

Ioan Opincari u: Am primit lei 300. Abonamentul Dvs. este plătit până la 1 Mai 1944.

Grigore D. Grozoi: Am primit abonamentul care este plătit până la 1 Martie 1945.

FOIȘOARĂ

Epoca Memorandului și a Replicei

de: Prof. univ. Dr. VALER MOLDOVAN

În primăvara anului 1944 se împlinesc cincizeci de ani, de când s'a judecat în fața Curții cu jurați din Cluj marele proces al „Memorandului”.

Stăpânirea ungiască de atunci a chemat în judecată întreg Comitetul executiv al Partidului Național Român din Ardeal și Ungaria, pentru crima de-a fi tipărit și răspândit petiția numită „Memorand” pe care în anul 1892 o prezentase Împăratului din Viena.

Epoca Memorandului cuprinde toate momentele și întâmplările cari sunt în legătură strânsă cu această acțiune a părinților noștri de acum o jumătate de veac. O descriere a acestor vremi va trebui să ne prezinte.

1. Imprejurările istorice care au prilejuit așterirea unei petiții la Împăratul.

2. Felul cum s'a plămădit această petiție, cum a fost ea înaintată și primită.

3. Evenimentele, cari s'au succedat imediat după întoarcerea deputaților dela Viena.

4. Darea în judecată și condamnarea membrilor Comitetului Național.

5. Arestarea lor și felul cum și-au împlinit pedeapsa.

6. Desemnarea pe scurt a acțiunii studenților noștri universitari, cunoscută sub numirea de „Replică”

7. Răsunetul pe care l-a stârnit atât „Memorandul”, cât și „Replică” în lumea întreagă.

Minunatele întâmplări ale acestei scurte, dar glorioase epoci, au lăsat arme neșterse în sufletele tuturor aceluia, care le-au apucat și trăit.

Cel ce scrie aceste rânduri încă a luat parte, deși numai ca simplu privitor, la unele evenimente ale acestor vremi neuitate. Ele mi-au umplut sufletul de mândrie și de încredere într'un viitor mai bun pe seama mult încercatului nostru neam.

Într-o zi de Ianuarie al anului 1892, împreună cu vreo câțiva camarazi de școală români, ne-am dus și noi la marea adunare a Românilor, sau cum îi zicea pe atunci la „Comferința Națională” din marea sală dela „Gesellschaftshaus”, din Sibiu.

După un vechiu obicei, în ședința prima de deschidere a Conferinței se alegea o comisie mai restrânsă de 40 fruntași, care se retrăgea într-o sală mai mică, despărțită de cea mare, numai printr'un părete de sticlă.

Această comisie luă apoi în dezbateri în cerc mai restrâns și cu excluderea publicului, chestiunile dela ordinea zilei. Aici se ciocneau părerile contrare și se formulau apoi propunerile pentru adunarea cea mare, plenară, care se întrunea imediat ce comisia de 40 anunța, că și-a terminat lucrările.

Propunerile comisiei se făceau de obicei cu

Tineretul adult al satelor și orașelor noastre găsește în „Foaiă Poporului” nutremântul sănătos pentru cultivarea sufletului și a bunelor însușiri.

voțul tuturor. Dacă aceasta nu era cu putință, adunării plenare i-se prezenta atât propunerea celor mai mulți, adică a majorității, cât și aceea rămasă în minoritate. Noi, elevii, ne aruncam privirile prin geam în spre sala cea mică, unde în jurul unei mese lungi, acoperită cu postav verde, un grup de venerabili fruntași români discutau cu aprindere asupra unei chestiuni de mare importanță.

Era deja a doaua zi seara și membri comisiei încă tot nu mai terminau. Deodată intră în sala cea mare un tânăr preot, ras la față, ca romano-catolicii. Acesta nu putea fi altul decât vestitul popă dela Sisești Vasile Lucaciu. Noi din galerie am început să aplaudăm. Atunci Lucaciu s'a oprit pe un moment și a îndreptat spre noi ochii săi de vultur și ne-a zis mai în glumă, mai în serios:

— Ce ziceți băeți! Să scoatem sabia din teacă, sau să o mai lăsăm să ruginească?

Fără să fi pătruns atunci înțelesul acestor cuvinte dar cutopiți de farmecul acestui minunat popă, pe care-l vedeam pentru întâiași dată, am isbucnit cu toții în aclamații puternice.

Peste câțiva vreme, când s'au aprins lumânările în sala cea mare, plină de fruntași veniți din toate părțile Ardealului și Banatului și s'a dat cetire propunerii comisiei de patruzeci, ne-am dumirit și noi, că „de ce fel de sabie” ne-a vorbit înflăcăratul popă dela Sisești.

Comisia propunea că, „Conferința Națională” să hotărască:

„Înaintarea fără amânare a unui „Memorand” la tronul Împărațesc”.

(Continuarea în n-rul viitor)

INFORMAȚIUNI = ULTIMELE ȘTIRI =

ABONAMENTE:

Pe un an	— — — —	Lei 500.—
Pe o jumătate de an	— — — —	" 250.—
Pentru negustori și comercianți	— — — —	" 700.—
Însușii și autorități	— — — —	" 2500.—
Abonament de sprijin	— — — —	" 6000.—

PREȚUL UNUI NUMĂR — — — — LEI 7.—

● **SPRE LUARE AMINTE.** În cunoștințăm pe această cale, că începând cu numărul 18 am oprit trimiterea foii cititorilor cari nu sunt la curent cu plata abonamentului. Ne-am văzut siliți a lua această măsură, pentru a economisi hârtia și cheltuielile de tipar și pentru a nu lăsa să se prelungească obiceiul unora de a celi foi „pe de gratis”. Așa dar, începând cu numărul 18, nu vor primi foaia decât aceia cari sunt la curent cu plata abonamentului. Așteptăm, deci, ca abonații noștri restanțieri să-și acopere obligațiile bănești față de foaie, pentru a rămâne și pe mai departe în rândurile abonaților noștri.

● **ODATĂ CU CELE DE MAI SUS ANUNȚĂM PE CETITORII NOȘTRI** că din motive streine de voința noastră, ne vedem siliți a scoate pe viitor foaia numai în ȘASE pagini. De îndată ce împrejurările se vor schimba, vom apărea iarăși în obișnuita formă. Economia de hârtie pe care o realizăm în împrejurările de față o vom folosi-o la timpul său, tot pentru a ne servi cât mai mulțumitor abonații. Incepând. Deci, cu nr. viitor, foaia va apărea în 6 pagini.

● **VIZA CĂRȚILOR, DE IDENTITATE C. F. R. PENTRU LUMEA I. O. V. R. DIN 1916-1921.** Toți proiectajii I. O. V. R. din Municipiul Sibiu, proveniți din campania 1916-1921, vor prezenta Biroului I. O. V. R. al Municipiului (camera 64) cărțile de identitate C. F. R. prevăzute cu timbrele corespunzătoare clasei la care au dreptul de călătorie, precum și 10 lei costul unui caet de cupoane, pentru a se face viza anuală. Timbrele se pot obține la Casa de bagaje C. F. R. din localitate, Cărțile de identitate și costul caetelor cupoane însoțite de o cerere timbrată se vor depune la biroul susamintit până la 15 Maiu a. c. la care dată se va forma borderoul și înainta spre vizare locului în drept. Acest termen trebuie strict respectat, fiindcă cereri individuale nu se pot înainta. Ofițeri și subofițeri proveniți din activitate, precum și văduvele acestora având dreptul la călătorii nelimitate vor prezenta carnetele vechi pentru preschimbare Biroului I. O. V. R. cerere timbrată, carnetul vechiu, certificat că provine din activitate, o fotografie și taxa de carnet.

● **AVIZ.** Conform ord. Min. de Finanțe taxele de consumație sunt majorate astfel: pe kgr. zahăr 90 lei, glucoză 30 lei, benzina 38 lei, benzina ușoară denaturată 12 lei, benzina grea denaturată 5 lei, white spirt 28 lei, white denaturat 12 lei, petrol lampant 5 lei, combustibil special 2 lei bani 50, ulei mineral 40 lei, parafină 40 lei cea de petrol, ozacherită și crezina 40 lei, păcura 1 leu bani 20, smoala și asfalt 1 leu bani 50 cea de petrol, 1 leu scrusori petrolifere 5 lei, țitei degradat bani 50, unsori consistne 40 lei, vaselina și ulei de vaselină 40 lei, acid carbonic 60 lei, sterina 40 lei, boia ardei 60 lei, soda caustică 12 lei surogat cafea 60 lei, ape minerale 5 lei, cafea crudă sau prăjită 320 lei, cacao și surogate cacao 120 lei, ceaiu și surogate ceaiu 200 lei, unt de cacao 360 lei, icre negre 500 lei, lumânări 40 lei, orez goz 16 lei, orez senidecorticat 24 lei, orez curățit 40 lei, amidon 20 lei, destrina 20 lei, carbonat și bicarbonat de sodă 8 lei.

Taxele de consumație la țesături de lână, bumbac, fire și țesătorie bumbac important sunt dublate. Toți acei comercianți depozitarii etc., cei ce dețin stocuri pentru comercializarea și prelucrare vor declara în termen de 15 zile la sediul Administrației Financiare, Sibiu.

Situația politică și militară de peste săptămână

Frontul de răsărit

Pe frontul din Crimeea luptele sunt în plină desfășurare și rușii au suferit mari pierderi. Peste tot armata română luptă cu bărbăție, cinstind numele acestui popor de bravi luptători.

Mai în spre nord, între Carpați și Nistru, forțele germane continuă să înainteze în direcția est de Stanislavov. Contra-atacurile desfășurate dinspre sud-vest de Cernăuți au făcut deasemenea progrese, reușind să îndrepte în oarecare măsură linia frontului.

Timpul neprielnic împiedică operațiunile mai mari atât în sectorul central cât și în sectorul nordic. În ambele aceste scotoare, activitatea se mărginește la pârunderi locale pentru îmbunătățirea pozițiilor de plecare la atac în vederea bătăliilor viitoare. Între timp aviația germană se folosește de această liniște pentru a pătrunde adânc în pozițiile sovietice. Bombardierii germani au lovit concentrările de trupe gata de luptă, dintre care unele au fost recunoscute ca fiind formațiuni proaspete caucaziene care urmau să fie aduse în sectorul de luptă Kovel-Cernăuți. Noștrii de cale ferată dela Berdicev, Korosten, Fastov și Sarny au fost deasemenea bombardate.

Atacul înverșunat din sudul frontului german, formează centrul de luptă al actualei ofensive sovietice. În ciuda greșului din primul moment suferit de armata III-a ucrainiană cu prilejul primei încercări de a trece Nistrul, încercarea de trecere a fost repetată și în spațiul dintre Ovidopol și Duboșari cu numeroase divizii proaspete.

În afară de atacurile și contra-atacurile germano-sovietice din regiunea cuprinsă între Kowel și Cernăuți, sectorul moldovo-basarabeian este singurul în care se desfășoară în momentul de față lupte de oarecare importanță cu osebire bineînțeleasă a celor din Crimeea, care nu sunt însă nici ele prea năpraznice deocamdată.

Pe frontul basarabeian, situația este aproape neschimbată. Trupele sovietice fac mereu încercări de trecere a fluviului, dar ele sunt stânjenite mult de faptul că Nistrul este umflat de ploi și întreaga regiune inundabilă este acoperită de ape astfel încât stabilirea capetelor de pod este foarte anevoioasă, în timp ce apărarea este oarecum înlesnită. La sud de Duboșari și de o parte și de alta a Tighinei luptele sunt foarte înverșunate.

Pregătiri pentru invazie

În ultimile zile s'a observat în Canalul Mânecii (care desparte Marea Britanie de continentul european) un neastâmpăr al vaselor de războiu aliate. Acest neastâmpăr a fost însoțit de atacurile repetate ale aviației anglo-nordamericane asupra orașelor din Franța, Belgia, Germania, etc.

Se prea poate, ca acest neastâmpăr să fie prevestirea invaziei pe continent a aliaților.

Ce se petrece în Turcia

În momentul de față se află în Turcia delegația de ofițeri a marelui stat major britanic, care poartă

discuțiile întrerupte (la scurt timp după conferința dela Cairo) cu reprezentanții marelui stat major turc.

În cercurile politice și militare internaționale s'atribue o deosebită importanță convorbirilor dela Ankara dintre cele două misiuni — engleză și turcă — și nu se nesocotește faptul că aceste discuții au început odată cu măsurile pe cari Turcia le-a luat de a înceta anumite transporturi de materiale pentru Germania.

Rămâne să vedem care este rezultatul convorbirilor cari continuă în prezent în capitala Turciei în ce măsură ele vor trage în urmă evenimentelor viitoare.

O delegație engleză în Turcia

Din Ankara se comunică știrea că Luni a sosit în Turcia misiunea militară engleză care va convorbi în cercurile militare întrerupte acum câteva săptămâni. Deasemenea se spune că și furniturile americane oprite în condițiuni asemănătoare au fost reluate.

Organizarea Cehoslovaciei după război

D. Beneș, fostul președinte al Cehoslovaciei, a alcătuit un proiect de organizare politică și economică a Cehoslovaciei de după război. Între altele proiectul conține și punctele următoare: 1) Guvernul să cuprindă membri cari reprezintă toate clasele sociale. 2) O constituție nouă care să permită o centralizare a puterilor statului. 3) O mare reformă agrară în favoarea micilor agricultori.

Trecerea în mâinile statului a minelor, pădurilor și stațiilor climatice.

Finlanda continuă lupta

O parte din ziarele finlandeze stăruiesc asupra comunicatului oficial al guvernului cu privire la cetarea discuțiilor cu Rusia și arată hotărârea poporului finlandez de a continua lupta. Acceptarea condițiilor sovietice ar fi însemnat imediată distragerea a Finlandei. În împrejurările actuale, țării rămâne alta decât să aștepte cu încredere viitorul.

În golful Persic au ajuns 2000 de copii italieni

Un grup de 2000 de copii italieni, încărcat într-un vapor englez, au ajuns în golful Persic, cu destinația Rusia Sovietică. Ei au fost predați de către autoritățile de ocupație anglo-americană din Italia Sud.

După război America va avea 30 milioane șomeri

Biroul organizației internaționale a muncii a făcut o socoteală care pretinde că, după acest război, numărul șomerilor șomeri din Statele Unite va atinge cifra de 30 milioane iar în Marea Britanie de 10 milioane.

Sicilia va deveni stat neastâmpător

Ambasadorul sovietic la Neapole a declarat că o delegație de politicieni din Sicilia a cerut declararea insulei ca stat independent.

Prima măsură luată în urma acestei cereri a fost înlocuirea consilierilor comunali din toată Sicilia cu membri ai partidului comunist. Tinta Rusiei este de a crea în Mediterana un bastion sovietic.

Deocamdată vasele din flota italiană cari au trecut sub pavilion sovietic, au ancorat în apele Siciliei.

Vase engleze de luptă au intrat în apele turcești

În cercurile germane se arată nedumerirea cu privire la atitudinea ce o va lua Turcia în urma intrării de către vase de luptă engleze a neutralității apelor turcești. Într-adevăr s'au observat în câmpurile de război vedete rapide engleze pe care în insula Cipru cari navigau prin apele turcești și apoi operau împotriva convoaielor germane.

Se crede că cercurile oficiale germane vor face un demers energic în acență privință.

Prima vopsitorie

și curățătorie chimică
românească din Sibiu

DUMITRU HANEA

SIBIU, STRADA KAPP Nr. 2

(În curtea fabricii „Industria de Tricotaje”
Dijucolo de Cibin. - Stația de tramvaiu Biserice greco-cat)

Toate lucrările branșei se execută conștiincios, cu garanție și în cel mai scurt timp. Încercați spre convingere!